

1. Tellimuse esitamine

Tellimusi saab esitada laborianalüüsidele elektroonselt või paber kandjal ning patomorfoloogiliste uuringutele elektroonselt ja paber kandjal. Täidetud elektroonne saatekiri salvestatakse ja trükitakse.

NB! Immuno hematoloogiliste uuringute tellimiseks kasutatakse ainult paber kandjal vorme *Patsiendi verekaart VPH2.10.4.1* ja/või *Veretoote tellimine ja vereülekanne protokoll VPH2.10.2.1*.

Laborianalüüside tellimine:

- 1.1. Elektroonne tellimus esitada programmis ESTER moodulites Ambulatoorne või Statsionaar või perearstide programmis Perearst 2.
- 1.2. Paber kandjal saatekirjana kasutada Pärnu haigla saatekirju.
- 1.3. Uuringute tellimiseks väljaspool Pärnu haiglat kasutada asutusepõhiseid saatekirju või tellida ESTER-is välistellimuste laborist.
- 1.4. Analüüside tellimus peab sisaldama järgmist infot:
 - 1.4.1. Andmed patsiendi kohta
 - 1.4.1.1. patsiendi ees- ja perekonnanimi,
 - 1.4.1.2. isikukood.
 - 1.4.2. Andmed tellija kohta
 - 1.4.2.1. arsti, õe või ämmaemanda ees- ja perekonnanimi ja telefoni number,
 - 1.4.2.2. suunav asutus,
 - 1.4.2.3. üksus.
 - 1.4.3. Andmed tellitavate uuringute kohta
 - 1.4.3.1. planeeritud võtmise aeg,
 - 1.4.3.2. proovimaterjali võtmise kuupäev ja kellaaeg,
 - 1.4.3.3. proovimaterjalivõtja ees- ja perekonnanimi,
 - 1.4.3.4. **Cito!** uuringute korral lisage enne analüüside valimist linnuke CITO lahtrisse,
 - 1.4.3.5. vajadusel kirjutage diagnoosi/kommentaari lahtrisse kliiniline informatsioon,
 - 1.4.3.6. mikrobioloogiliste uuringute korral kirjutage AB ravi vastavasse lahtrisse,
 - 1.4.3.7. soovitud uuringud.
 - 1.4.4. Tsütoloogiliste ja histoloogiliste uuringute tellimiseks täidetaval saatekirjal peavad sisalduma täiendavalt:
 - 1.4.4.1. kliiniline diagnoos,
 - 1.4.4.2. olulisemad kliinilised andmed (nt günekoloogilised andmed, ravimite kasutamine, jms),
 - 1.4.4.3. eelnevad patomorfoloogilised uuringud,
 - 1.4.4.4. materjali võtmise paige/koht (lisada märkustesse),
 - 1.4.4.5. proovimaterjali võtmise viis,
 - 1.4.4.6. fiksatsiooni viis (lisada märkustesse),
 - 1.4.4.7. saateanumate/koetükkide, preparaadiklaaside arv.

Lisatellimuse esitamine

- 1.4.5. Lisatellimuse täiendavate uuringute tellimiseks juba laboris olevast proovimaterjalist saate esitada argipäeviti kella 08.00-17.00 helistades

registraatorite telefonile 44 73 574 ja muudel aegadel valvelaborandi telefonile 44 73 575.

1.4.6. Laboris hinnatakse lisatellimuse täitmise võimalikkust.

1.4.7. Lisatellimust ei täideta kui proovimaterjali on ebapiisavalt või olemasolev materjal on tellitud uuringute jaoks aegunud. Lisatellimuse mittetäitmisest teavitatakse uuringu tellijat telefoni teel.

Cito! uuringu tellimine

1.4.8. Cito! tellimuse esitamiseks täitke elektroonne tellimus programmis ESTER (vt p.3.4.3.4.) või paber kandjal Cito saatekiri

1.4.9. Operatsiooniaegse histoloogilise Cito! uuringu tellimuse esitamiseks tehakse vastav märge saatelehele. Enne kiiruuringu saatmist tuleb alati teavitada patoloogiaüksuse laborit telefonil 584. Kiiruuringuid teostatakse tööpäeviti kella 8.00-15.00-ni.

1.4.10. Analüüsimisprotsessi kiirendamiseks kasutatakse biokeemiliste ja immunoloogiliste uuringute puhul uuritava materjalina hepariniseeritud plasmat, millest on võimalik juurde tellida ka teisi markereid v.a ASO, RF, PSA, fPSA, CA125 ja HE4.

Uuringute tellimine teistest laboritest.

1.4.11. Haigla laboris mitteteostavad uuringud edastatakse koostööpartneritele.

1.4.12. Labori koostööpartneriteks on SA TÜK Ühendlabor, SA TÜK Patoloogiateenistus, SA PERH Diagnostikakliinik (Laboratoorium, Immunohematoloogiliste Uuringute Referentlabor ja Patoloogiakeskus), Terviseameti Kesklabori Nakkushaiguste labor ning AS LTKH kesklabor, Synlab Eesti OÜ, AS ITK Kesklabor.

1.4.13. Tellimuse esitamiseks täidetakse vastavas raviasutuses kehtiv saatekiri.

1.4.14. Saatekirju väljastab Haigla arhiiv. Välisuuringute saatekirju on võimalik välja printida ka vastavate laborite kodulehtedelt:

[SA TÜK Ühendlabor](#)

[SA TÜK Patoloogiateenistus](#)

[SA PERH Laboratoorium \(kliiniline keemia ja hematoloogia\)](#)

[SA PERH Laboratoorium \(kliiniline immunoloogia\)](#)

[SA PERH Patoloogiaosakond](#)

[Terviseameti Nakkushaiguste labor](#)

[Synlab](#)

[AS ITK Kesklabor](#)

1.4.15. Täpsemate infot proovivõtu tingimuste kohta saate vastutavalt registraatorilt tel 44 73 573 või uuringut teostavast laborist.

1.4.16. Tooge täidetud saatekiri ja proovimaterjal laborisse, kus vajadusel materjal eeltöödeldakse ja säilitatakse etteantud nõuete kohaselt.

1.4.17. Eritingimusi nõudvate uuringute tellimisel on vajalik eelnev kokkulepe kas vastutava registraatori 44 73 573, teenistuse juhiabi 44 73 571 või teenistuse ülemõega 7573.

Eritingimusi nõudvad uuringud	
LABORIANALÜÜSID	
Uuring	Nõuded
Adrenokortikotroopne hormoon (P-ACTH)	Eeljahutatud EDTA lisandiga katsuti. Katsutit hoida verevõtmiseni külmikus 2-8 °C juures. Proovimaterjal tuua laborisse koheselt külmakohade vahel või jäävannis.
Homotsüsteiin (S,P-Hcy)	Proovimaterjal tuua koheselt laborisse külmakohade vahel või jäävannis.
Voolutsütomeetriline immuunfenotüpeerimine: täisveri, luuüdi	Proovimaterjal võtta EDTA lisandiga katsutisse. Proovimaterjali saab võtta esmaspäevast-neljapäevani kella 10.00-ni.
CD4+/CD8+ rakkude arv ja suhe	Proovimaterjali saab võtta esmaspäevast-neljapäevani kella 10.00-ni.
PATOMORFOLOOGILISED UURINGUD	
Lümfisõlmed	Proovimaterjal peab saabuma laborisse kella 10.00-ks. Lümfisõlmed tuua laborisse koheselt pärast võtmist NaCl-ga niisutatud steriilse sidematerjali vahel ning asetatuna kaanega suletavasse anumasse

- 1.4.18. Sternaalpunktsioonil preparaate valmistamine kooskõlastada vähemalt 1 tööpäev varem enne protseduuri teostamist teenistuse juhiabi 44 73 571 või teenistuse ülemõega 7573.
- 1.4.19. TÜK Ühendlaborisse saadetakse proovimaterjale 4 korda nädalas esmaspäevast neljapäevani kell 7.50 koostöös Cargobus OÜ-ga. Ülejäänud proovimaterjalide kohaletoimetamiseks kasutatakse kas kullerfirma uksest uksest teenust või Haigla transporti.
- 1.4.20. Laboratoorsete uuringute tellimused täidetakse reeglina ühe nädala jooksul.
- 1.4.21. Tsütoloogiliste- ja histoloogiliste uuringute vastused:
- 1.4.21.1. Tsütoloogiliste ja günekotsütoloogiliste uuringute vastused valmivad reeglina 7 tööpäeva jooksul alates jõudmisest laborisse.
- 1.4.21.2. Histoloogiliste uuringute vastused valmivad reeglina 14 tööpäeva jooksul alates materjali jõudmisest laborisse. Uuringute puhul, mis vajavad lisavärvinguid ja/või konsulteerimist võib vastuste valmimine võtta üle 14 tööpäeva.